

Servicedocument voor schoolbesturen funderend onderwijs coronavirus COVID-19

Versie 14 juli 2020 (herziening van het handvattendocument van 15 april 2020)

Dit servicedocument biedt handvatten voor schoolbesturen in het funderend onderwijs om uitvoering te geven aan de landelijke maatregelen die op 1 juli 2020 van kracht zijn geworden, specifiek ter voorbereiding op het opstarten van het onderwijs na de zomervakantie. Dit servicedocument staat los van en naast de protocollen die door de sector zelf zijn gemaakt. In dit document vindt u, naast een aantal algemene aandachtspunten, meer informatie over:

- Verzuim en leerplicht
- Onderwijstijd en afstandsonderwijs
- Examens voortgezet (speciaal) onderwijs
- Beroepsgericht onderwijs
- Vavo

Gedurende de zomer werken we verder aan een volgende, meer uitgebreide versie van het servicedocument om nadere duidelijkheid te kunnen bieden bij aanvang van het nieuwe schooljaar.

Aandachtspunten vooraf

- Een groen licht voor volledige heropening van scholen na de zomer betekent dat er in het nieuwe schooljaar volledig (fysiek) onderwijs wordt gegeven. Ook voor het funderend onderwijs geldt wel dat aan meer ruimte regels verbonden zijn. Deze regels blijven nodig, want het coronavirus is niet verdwenen.
- De besluiten van het kabinet en de RIVM-richtlijnen zijn hierbij leidend en daar kan niet van afgeweken worden.
- Alle betrokkenen stellen het belang van leerlingen voorop.
- Daarom is nu in het bijzonder aandacht voor het in kaart brengen en zo nodig inhalen van opgelopen achterstanden ten opzichte van het formele curriculum.
- Deze achterstanden hoeven niet voor aanvang van het schooljaar 2020-2021 ingehaald te worden. Scholen hebben de ruimte om dit binnen hun eigen mogelijkheden in te halen.
- De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het inrichten van het onderwijs op zijn scholen. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet, geven zo goed mogelijk helderheid, bieden besturen en scholen ruimte en sturen bij waar nodig.
- Dit servicedocument is gebaseerd op de situatie zoals die geldt op de in de ondertitel genoemde datum. Mochten ontwikkelingen rondom de pandemie aanleiding geven tot aanpassingen, dan zullen die doorgevoerd worden in een nieuwe versie van het servicedocument.

Verzuim en leerplicht

- Vanaf het schooljaar 2020-2021 geldt dat ongeoorloofd verzuim op de reguliere manier moet worden gemeld, zowel voor leer- en kwalificatieplichtige jongeren.
- Verzuimmeldingen worden gebaseerd op het al dan niet deelnemen aan het verplichte onderwijsprogramma. Indien het verplichte onderwijsprogramma (deels) bestaat uit online of afstandsonderwijs, moeten scholen het ongeoorloofd verzuim ook bij online of

afstandsonderwijs melden. Zie paragraaf Onderwijstijd en afstandsonderwijs voor hoe het onderwijsprogramma eruit kan zien in de nieuwe context van onderwijstijd.

- Vanaf het schooljaar 2020-2021 geldt dat er na een verzuimmelding door de school volledig en regulier gehandhaafd kan worden door leerplicht. Iedereen heeft kunnen wennen aan het feit dat de school weer open is. De leerplichtambtenaar werkt volgens de methodische aanpak schoolverzuim. Dit betekent dat hij een onderzoek instelt en aan de hand daarvan bepaalt welke route wordt ingezet. Dit geldt ook voor:
 - Kinderen of jongeren met een kwetsbare gezondheid;
 - Kinderen of jongeren met familieleden met een kwetsbare gezondheid;
 - Ouders of leerlingen met corona-angst;mits blijkt dat zij het door de school aangeboden onderwijsprogramma (waarbij al dan niet sprake is van afstandsonderwijs als maatwerkoplossing) niet volgen.
- In samenwerking met het Ministerie van OCW (hierna: OCW) heeft Ingrado een stappenplan voor het opstarten van het handhavend optreden door de leerplichtambtenaar opgesteld.¹
- Iedereen die op vakantie wil naar het buitenland wordt geadviseerd om eerst het reisadvies voor dat land te controleren op Nederlandwereldwijd.nl. Het wordt afgeraden om op vakantie te gaan naar 'oranje landen' en voor 'rode landen' geldt een negatief reisadvies. Ouders, docenten en onderwijspersoneel moeten tot 14 dagen na een vakantie in een oranje of rood land thuisblijven en mogen niet op school of op het schoolplein komen. De quarantaine geldt ook voor kinderen van boven de 12 jaar. Voor kinderen tot en met 12 jaar geldt een uitzondering; zij mogen wel naar school en aan sportactiviteiten deelnemen. Quarantaine na een vakantie in oranje of rode landen is **geen** geldige reden voor verzuim van leerlingen. Scholen zullen in dat geval leerplicht moeten inschakelen. Scholen zijn in deze situatie niet verplicht om leerlingen een aangepast programma aan te bieden (maar het is ook niet verboden). Als ouders van leerlingen boven de 12 jaar naar oranje of rode landen op vakantie gaan, is het hun eigen verantwoordelijkheid om minstens 14 dagen voorafgaand aan het begin van de school terug te zijn.

Onderwijstijd en afstandsonderwijs

Fysiek onderwijs op school is weer de norm

- Voor het leerproces en voor een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren is het van groot belang dat leerlingen fysiek naar school gaan en daar de mogelijkheid hebben tot gewone interactie met hun leraren en medeleerlingen en daar sociale contacten kunnen aangaan en onderhouden.
- In verband met de coronamaatregelen was het de afgelopen tijd gedurende een lange periode noodzakelijk om onderwijs op afstand te organiseren.² Zo kon aan bovengenoemde socialiserende taak van het funderend onderwijs slechts in zeer beperkte mate worden voldaan.
- Nu het Kabinet heeft besloten dat alle scholen voor basis- en voortgezet onderwijs (waaronder ook het (v)so e nsbo) na de zomervakantie weer volledig open blijven of gaan, komt in aanloop naar het schooljaar 2020-2021 de vraag op hoe dan om te gaan met (combinaties van) fysiek onderwijs en afstandsonderwijs.
- Het uitgangspunt van OCW en de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) is dat leerlingen die naar school kunnen gaan direct vanaf het begin van het aankomende schooljaar daadwerkelijk fysiek op school aanwezig zijn en daar het onderwijs volgen. Al die leerlingen moeten dus meteen vanaf de eerste dag na de zomervakantie het gehele onderwijsprogramma op school kunnen volgen: fysiek onderwijs is de norm. Het onderwijs moet daarbij worden georganiseerd met inachtneming van de geldende richtlijnen van het RIVM.
- Bepaalde onderwijsactiviteiten, zoals maatschappelijke en beroepsgerichte stages en excursies, vinden vanzelfsprekend buiten het schoolgebouw plaats en vallen ook volledig onder de wettelijke criteria voor onderwijstijd in het voortgezet onderwijs. Ook voor 'hybride' vormen van onderwijs, die deels op school en deels in een bedrijf worden gevolgd (met name in het

¹ https://www.ingrado.nl/actueel/news_entry/stappenplan_opstarten_handhavend_optreden_bij_schoolverzuim

² Met uitzondering van de vso scholen verbonden aan gesloten residentiële instellingen: deze zijn open gebleven.

vmbo), geldt dat deze voor een (vaak substantieel) deel buiten de school worden (en dus mógen worden) gevolgd. Deze buitenschoolse onderdelen van het onderwijsprogramma kunnen in beginsel gewoon worden georganiseerd en gevolgd, uiteraard met inachtneming van de geldende RIVM-voorschriften voor de desbetreffende locatie en sector waar deze onderwijsactiviteiten worden uitgevoerd.

- In het voortgezet onderwijs is het, anders dan in het primair onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs, op grond van de huidige wet- en regelgeving onder bepaalde voorwaarden mogelijk om een (beperkt) deel van het onderwijsprogramma via afstandsonderwijs vorm te geven.

Criteria voor afstandsonderwijs als optie

- Voor het *primair onderwijs*, inclusief het (v)so en het sbo, geldt dat het onderwijs op school moet plaatsvinden. Nu het onderwijs weer (grotendeels) kan worden verzorgd onder normale omstandigheden, is onderwijs op afstand niet meer de norm. Alleen onderwijs dat op school in aanwezigheid van de bevoegde leerkracht wordt verzorgd, telt in het primair onderwijs als onderwijstijd. Afstandsonderwijs voor leerlingen die niet naar school kunnen komen, is en blijft een tijdelijk alternatief.
- In het *voortgezet onderwijs* is het op grond van bestaande wet- en regelgeving voor onderwijstijd wel mogelijk om onder bepaalde voorwaarden en kwaliteitscriteria (zoals hieronder beschreven) een *deel* van de onderwijstijd met afstandsonderwijs in te vullen.
- De afgelopen maanden is hier veel ervaring mee opgedaan, zodat nu meer bekend is over en ervaring is met wat daarbij wel én niet werkt. Dit kan voor scholen aanleiding zijn om ook in het volgende schooljaar afstandsonderwijs in te zetten, in aanvulling op het fysiek op school verzorgde onderwijs.
- Daarbij geldt in het vo dat slechts een (beperkt) deel van de onderwijstijd per vak via afstandsonderwijs kan worden verzorgd, naast het reguliere, op school verzorgde onderwijs in dat vak.³ Afstandsonderwijs moet, om als onderwijstijd in de zin van de wet te worden gezien, voldoen aan de volgende criteria:
 1. Het afstandsonderwijs wordt gepland en uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van (het bevoegd gezag van) de school waar de leerling staat ingeschreven (het staat op het rooster);
 2. Het afstandsonderwijs wordt uitgevoerd en verzorgd door of onder verantwoordelijkheid van een voor het desbetreffende vak bevoegde docent van de eigen school, die *tijdens* het afstandsonderwijs kan interveniëren in het leerproces van de leerling, hem of haar kan helpen in dat leerproces en kan toezien op het niet-verzuimen van het (afstands-)onderwijs (het is geen veredelde zelfstudie, de docent en de school zijn aanspreekbaar op de kwaliteit van het betreffende onderwijs);
 3. De medezeggenschapsraad moet ermee hebben ingestemd dat een deel van de regulier verzorgde onderwijstijd met afstandsonderwijs wordt ingevuld. Het bevoegd gezag moet inzichtelijk kunnen maken en kunnen verantwoorden voor welke leerlingen en welk deel van het onderwijsprogramma (mede) via afstandsonderwijs wordt verzorgd. Het is wenselijk de medezeggenschapsraad aan het begin van het schooljaar nog eens op dit instemmingsrecht te wijzen.
- Als afstandsonderwijs aan deze criteria voldoet, telt het in beginsel op dezelfde manier mee voor het bepalen of er is voldaan aan de wettelijke urennormen als bij een reguliere les op school. Gezien de aard van afstandsonderwijs en de daarmee samenhangende (veelal wat kortere) aandachtspanne van leerlingen is het overigens wel denkbaar dat zo'n les anders wordt ingevuld (met enkele korte pauzes gedurende de les bijvoorbeeld) dan een gewone les in de klas, maar toch als een volledige les op het rooster staat.
- De eventuele keuze voor afstandsonderwijs (of juist niet) is nadrukkelijk de eigen professionele keuze van de school (van leraren in samenspraak met de schoolleiding, onder verantwoordelijkheid van het bestuur). Afstandsonderwijs kan dan ook niet door individuele ouders worden afgedwongen als het onderwijsprogramma op de fysieke schoollocatie wordt verzorgd.

³ Zie voor een toelichting op de wet- en regelgeving inzake onderwijstijd in het voortgezet onderwijs bijvoorbeeld de discussienotitie over onderwijstijd in het voortgezet onderwijs op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2015/10/27/wat-telt-mee-als-onderwijstijd>

- Indien afstandsonderwijs wordt gegeven als aanvulling op fysiek onderwijs op school is het zaak dat schoolleiders en bestuurders in de gaten houden hoe de werkdruk van leraren zich hierbij ontwikkelt en hoe dit zich verhoudt tot de belastbaarheid en normjaartaak van leraren. Om te waarborgen dat het inzetten van afstandsonderwijs als aanvulling op fysiek onderwijs niet leidt tot ongewenste verhoging van de werkdruk van leraren, is het belangrijk om hier op schoolniveau afspraken over te maken.
- Wanneer een leerling in het voortgezet onderwijs op medische indicatie vanwege risico op coronabesmetting niet fysiek naar school kan komen, en de school biedt als alternatief een afstandsonderwijsprogramma, moet de leerling dat programma daadwerkelijk volgen om aan de leerplicht te voldoen, zoals onder het kopje 'Leerplicht' is beschreven. Wanneer een deel van het programma wordt ingevuld met afstandsonderwijs, wordt de verplichting tot 'geregeld schoolbezoek' uit de Leerplichtwet 1969 geïnterpreteerd als een verplichting tot het volgen van het programma zoals dat door de school wordt verzorgd. Dit geldt ook voor het primair onderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs.
- In het primair onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs is afstandsonderwijs in principe niet aan de orde. Als het vanwege de coronasituatie echter nodig is om maatregelen te treffen, kan afstandsonderwijs ook hier een alternatief zijn. Dit moet dan wel op een kwalitatief goede manier verzorgd worden. Weliswaar gelden de criteria voor afstandsonderwijs die in deze paragraaf zijn beschreven formeel alleen voor het (reguliere) voortgezet onderwijs, maar als het nodig blijft om vanwege de coronasituatie maatregelen te treffen, kunnen deze criteria in schooljaar 2020-2021 ook voor het (voortgezet) speciaal onderwijs van toepassing worden gezien.

Waar kijkt de inspectie in het toezicht naar bij onderwijstijd?

Het afgelopen schooljaar 2019-2020

- Door de Covid-19 situatie hebben scholen leerlingen in schooljaar 2019-2020 geen programma kunnen aanbieden dat aan de daarvoor geldende urennorm voldoet. Met name de aanvankelijk voorgeschreven anderhalve meter afstand tussen leerlingen onderling en tussen leerlingen en volwassenen leidde ertoe dat scholen niet alle leerlingen tegelijk konden ontvangen, waardoor zij niet het volledige schoolprogramma konden aanbieden. In het schooljaar 2019-2020 zijn vanwege de coronamaatregelen veel lessen en ook veel lesdagen uitgevallen, aanvankelijk ook zonder dat er met afstandsonderwijs een alternatieve invulling werd aangeboden.
- Met het oog op optimale ontwikkeling van leerlingen zouden eventueel opgelopen achterstanden zoveel mogelijk ingehaald moeten worden. Het is echter niet verplicht de in het schooljaar 2019-2020 uitgevallen uren of dagen later alsnog in te halen.
- De inspectie zal daarom niet handhavend optreden bij een tekort aan gerealiseerde onderwijstijd over het schooljaar 2019-2020 vanwege de in die periode verplichte RIVM maatregelen op scholen. Leerlingen moeten echter nog steeds voldoende (onderwijs-)tijd krijgen om zich de aangeboden lesstof eigen te kunnen maken.
- Aangezien de beschikbare capaciteit (formatie, (norm)jaartaak) hierbij randvoorwaardelijk is, kan het gevolg zijn dat leerlingen over hun gehele schoolloopbaan minder onderwijstijd krijgen dan aanvankelijk beoogd, en dat er daarom keuzes gemaakt moeten worden in het lesaanbod. Zolang voldaan kan worden aan de landelijk vastgestelde leerdoelen (kerndoelen, eindtermen), kunnen leraren, in overleg met de vaksectie, andere collega's en schoolleiding, dergelijke keuzes zelf maken.

Waar kijkt de inspectie in het toezicht naar bij onderwijstijd in het voortgezet onderwijs?

Het aankomende schooljaar 2020-2021

- De inspectie ziet er in het voortgezet onderwijs in algemene zin op toe dat alle leerlingen een programma *kunnen* volgen dat voldoet aan de wettelijke normen voor de respectievelijke onderwijsprogramma's. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat de urennormen in het voortgezet onderwijs zien op de normatieve omvang van het *programma* (vmbo 3700 uur, havo 4700 uur, vwo 5700 uur) en niet op het aantal uur dat alle leerlingen onderwijs moeten volgen.
- Scholen hoeven in het schooljaar 2020-2021 geen onderwijstijd te compenseren voor de in het schooljaar 2019-2020 uitgevallen uren of dagen. Dit mag uiteraard wel, als dit mogelijk en in het belang van de leerling is.

- Bij het toezicht in het schooljaar 2020-2021 op onderwijstijd zal de inspectie nadrukkelijk rekening houden met het feit dat leerlingen in verschillende mate leerachterstanden hebben opgelopen door de schoolsluiting vanwege de coronamaatregelen. Daarvoor kan het nodig zijn dat voor de ene leerling of groep leerlingen meer onderwijstijd wordt geprogrammeerd dan volgt uit de wettelijke urennormen, terwijl voor de andere leerling of groep leerlingen juist minder uren kunnen worden geprogrammeerd dan die norm. Dergelijk maatwerk voor wat betreft onderwijstijd is op grond van de wet- en regelgeving in het voortgezet onderwijs mogelijk. De verantwoording over die keuzes voor maatwerk is daarom het uitgangspunt in het toezicht op onderwijstijd in het voortgezet onderwijs. Ook dient de medezeggenschapsraad goed betrokken te worden bij het door de school gekozen beleid ten aanzien van het inlopen en wegwerken van leerachterstanden.
- Mede gezien de socialiserende functie van het funderend onderwijs is het uitgangspunt dat scholen optimaal gebruik maken van de ruimte die er is om fysiek onderwijs *op school* te realiseren, gegeven de op dat moment geldende restricties en aanwijzingen van het RIVM.
- Dat betekent dat elke leerling alle dagen waarop onderwijs verzorgd moet worden in beginsel al het voor hem of haar georganiseerde en verplichte onderwijs daadwerkelijk op school moet *kunnen* volgen. Op grond van artikel 6g1 van de Wet op het voortgezet onderwijs zijn dit in het voortgezet onderwijs ten minste 189 schooldagen per schooljaar. Als een school vanwege restricties en aanwijzingen van het RIVM besluit om aan bepaalde (groepen) leerlingen een gehele dag alleen afstandsonderwijs aan te bieden, moeten andere leerlingen wél op school terecht kunnen om onderwijs te volgen of begeleiding te krijgen. Met andere woorden: de school is ten minste 189 schooldagen per jaar geopend voor onderwijs voor alle bij de school ingeschreven leerlingen die op school onderwijs kunnen volgen.
- De school, oftewel de leraren in samenspraak met de schoolleiding en onder verantwoordelijkheid van het bestuur, bepaalt binnen de wettelijke kaders ten aanzien van het curriculum, welk onderwijs (dus ook: hoeveel uur) voor welke leerling verplicht is. Dat is het programma dat een leerling moet volgen om aan de leerplicht te voldoen.
- Het programma dat een leerling daadwerkelijk volgt, moet voor die leerling van voldoende omvang zijn om zich de lesstof goed eigen te maken. Dat kan per leerling verschillen.
- Het is goed denkbaar dat juist in schooljaar 2020-2021 zal blijken dat verschillende (groepen) leerlingen een verschillend aantal (les-)uren nodig zullen hebben. Ook is het op het gebied van socialisatie mogelijk dat het voor de ene leerling belangrijker is zoveel mogelijk naar school te kunnen gaan dan voor de andere leerling. Leerlingen die veel achterstanden hebben opgelopen of bijvoorbeeld thuis een minder geschikte en ondersteunende leeromgeving hebben, kunnen meer of intensievere op school verzorgde onderwijstijd nodig hebben dan leerlingen die er in geslaagd zijn min of meer 'op niveau' te blijven. Er is (wettelijke) ruimte om het programma zo in te richten dat er voor verschillende (groepen) leerlingen maatwerk wat betreft onderwijstijd (zowel aantal uren als de invulling daarvan) mogelijk is: meer onderwijstijd als dat moet, minder onderwijstijd (of minder onderwijstijd op school) als dat kan. Gedurende de eerste periode van het nieuwe schooljaar zou bijvoorbeeld één van de drie lessen die voor een vak op het rooster staan voor slechts een deel van de leerlingen (leerlingen met veel achterstanden in het vak) verplicht kunnen zijn, zodat de les in een kleinere groep intensiever gegeven kan worden. Het is cruciaal dat de school ouders en leerlingen hier tijdig en helder over informeert.
- Het bevoegd gezag moet duidelijk kunnen maken op basis van welke gronden zij deze keuzes maakt en hoe zij waarborgt dat alle leerlingen voldoende onderwijstijd krijgen om zich het lesprogramma eigen te maken.
- De inspectie verwacht dat het bevoegd gezag zich steeds kan verantwoorden over de invulling van de geprogrammeerde onderwijstijd. Aan leerlingen en ouders, de medezeggenschapsraad en de inspectie moet het bevoegd gezag desgevraagd steeds kunnen uitleggen dat zij met de gemaakte keuzes zoveel mogelijk in het belang van hun leerlingen (en leraren) heeft gehandeld.
- Het bevoegd gezag moet dus ook kunnen verantwoorden hoe de onderwijstijd wordt ingevuld als leerlingen (collectief of individueel) tijdelijk niet naar school kunnen of bepaalde lessen niet op school kunnen of behoeven te volgen.
- De inspectie kijkt naast de eerder genoemde wettelijke elementen van onderwijstijd en afstandsonderwijs bij een onderzoek naar onderwijstijd in kwantitatieve zin naar onderstaande vragen:

- Krijgen leerlingen voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om zich de lesstof eigen te maken?
- Zijn de geprogrammeerde vakken evenredig verdeeld in tijd?
- Wordt de geplande onderwijstijd effectief benut door bevoegd personeel en is er de mogelijkheid tot interveniëren?
- Wat in dit servicedocument wordt geschreven over onderwijstijd en afstandsonderwijs in het (reguliere) voortgezet onderwijs is bij het toezicht van de inspectie op onderwijstijd in schooljaar 2020-2021 van overeenkomstige toepassing voor het praktijkonderwijs, voor zover dat in het belang van de leerling is, en met dien verstande dat leerlingen per dag ten hoogste 5,5 uren praktijkonderwijs moeten volgen en dat, indien dat ten behoeve van de leerling noodzakelijk is, bij het aanbieden van dat onderwijs (op grond van artikel 10f, lid 3a resp. lid 4, van de Wet op het voortgezet onderwijs) mag worden afgeweken van de voorschriften, gegeven bij of krachtens de artikelen 6g1, 11a tot en met 11c en 29 van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Afstandsonderwijs als mogelijk alternatief voor thuiszitters

- De afgelopen periode heeft laten zien dat er veel lessen te trekken zijn over het geven van afstandsonderwijs, specifiek ook voor thuiszitters, en de kansen die dat biedt.
- Daarom gaat OCW met een kerngroep de komende weken aan de slag om de mogelijkheden rondom afstandsonderwijs als mogelijk alternatief voor thuiszitters in kaart brengen. OCW ziet namelijk mogelijkheden voor het benutten van afstandsonderwijs als instrument om thuiszitters weer op de weg terug naar school te helpen of het contact tussen school en leerling te behouden bij een dreigende situatie tot thuiszitten. Hierbij dient opgemerkt te worden dat afstandsonderwijs in dat geval een onderdeel van het didactisch repertoire van scholen zou kunnen zijn dat voor de individuele thuiszittende leerling tijdelijk kan worden ingezet.⁴

Examens voortgezet (speciaal) onderwijs

- Het eindexamen voortgezet onderwijs (vmbo, havo en vwo inclusief het vavo en vso) en het staatsexamen voortgezet onderwijs (schoolexamen/college-examen en centraal examen) gaan in schooljaar 2020-2021 door in de normale vorm.
- Dit betekent dat de voor elke schoolsoort en examenvoorziening (vo, vavo en staatsexamen) alle verplichte eindtermen van het schoolexamen/college examen en centraal examen minimaal afgerond dienen te worden.
- Binnen deze kaders gaan we op zoek naar mogelijkheden om ruimte voor scholen te creëren om de voorbereidingstijd te maximaliseren. In een volgende versie van het servicedocument zullen we hierover meer informatie geven. Deze versie verschijnt bij aanvang van het nieuwe schooljaar.

Beroepsgericht onderwijs

- De hierboven beschreven kaders voor examens gelden ook voor de beroepsgerichte leerwegen in het vmbo.
- Een specifiek aandachtspunt bij de praktijkvakken in het vmbo is de verplichte 1,5 meter afstand. In het beroepsonderwijs (en het praktijkonderwijs) is het niet altijd mogelijk om op 1,5 meter afstand te blijven van volwassenen. Dit geldt zowel bij lessituaties als bij stages. Het RIVM heeft aangegeven dat bij de beroepsgerichte vakken leerlingen en onderwijspersoneel zo veel als mogelijk 1,5 meter afstand moeten houden. Het is echter niet verplicht.
- Een tweede aandachtspunt zijn de logistieke en organisatorische gevolgen voor de cspe's. De praktijkvakken (circa 12 uur per week) worden modulair aangeboden en getoetst, waardoor scholen mogelijkerwijs in de knel komen met het tijdig afronden van het schoolexamen.
- Wij zoeken samen met alle relevante ketenpartners naar mogelijkheden om de scholen meer ruimte te geven om het onderwijs en de schoolexamens flexibeler te organiseren. In een volgende versie van het servicedocument zullen we hierover meer informatie geven. Deze versie verschijnt bij aanvang van het nieuwe schooljaar.

⁴ Met *tijdelijk* wordt bedoeld: zo lang als nodig voor de desbetreffende leerling waarbij het doel is re-integratie naar school.

Vavo

- Het vavo valt wat betreft locaties onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het mbo en daarmee gelden de mbo-coronamaatregelen. Hiervoor gelden dan ook de afspraken met betrekking tot openstelling en aanwezigheid zoals die gelden voor het mbo, zie ook het [servicedocument 4.0 mbo](#).
- Wat betreft de eindexamens volgt het vavo de vo-bepalingen (zie paragrafen *Examens voortgezet (speciaal) onderwijs* en *Beroepsgericht onderwijs*).
- Binnen de geldende kaders gaan we met de MBO Raad en het Landelijk vavo-netwerk op zoek naar mogelijkheden om ruimte voor scholen te creëren om de voorbereidingstijd te maximaliseren. In een volgende versie van het servicedocument zullen we hierover meer informatie geven. Deze versie verschijnt bij aanvang van het nieuwe schooljaar.

Overig

- Er komen bij u vast heel veel vragen binnen. Wij proberen alle informatie zoveel mogelijk te bundelen en beschikbaar te stellen via Q&A's op [rijksoverheid.nl](#).
- De aanpak van deze bijzondere situatie vraagt ook van OCW soms improvisatie. Schroom niet om ons te benaderen bij vragen, of voor feedback. Dat kan via de bekende contactpersonen en kanalen.

Links waar relevante informatie te vinden is:

- Informatie algemeen: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs>
- Informatie over onderwijs op afstand en weer op school in het primair onderwijs: <https://po.lesopafstand.nl/lesopafstand/weer-op-school/>
- Informatie over onderwijs op afstand en weer op school in het voortgezet onderwijs: <https://vo.lesopafstand.nl/lesopafstand/weer-op-school/>
- Protocol voor primair onderwijs: <https://po.lesopafstand.nl/app/uploads/Protocol-volledig-openen-basisonderwijs.pdf>
- Protocol voor speciaal onderwijs: <https://po.lesopafstand.nl/app/uploads/Protocol-volledig-openen-speciaal-onderwijs.pdf>
- Protocol voor voortgezet onderwijs: <https://www.vo-raad.nl/nieuws/protocol-volledig-openen-voortgezet-onderwijs-beschikbaar>
- Protocol voor voortgezet speciaal onderwijs: <https://po.lesopafstand.nl/app/uploads/Protocol-volledig-openen-voortgezet-speciaal-onderwijs.pdf>
- Servicedocument van het PRO en beroepsonderwijs: <https://www.platformsvmbo.nl/wp-content/uploads/2020/07/Servicedocument-volledige-opening-beroepsgericht-en-praktijkonderwijs-per-1-juli12.pdf>
- MBO servicedocument 4.0: <https://www.mboraad.nl/publicaties/servicedocument-40-aanpak-corona-mbo-0>
- Informatie over het handhavend optreden door de leerplichtambtenaar: https://www.ingrado.nl/actueel/news_entry/stappenplan_opstarten_handhavend_optreden_bij_schoolverzuim
- Reisadvies per land: <https://www.nederlandwereldwijd.nl/>
- De site van de inspectie: <https://www.onderwijsinspectie.nl/>